

Urban ICT Arena

Projekttyp: Tjänster – Cyber Security

Sjyst data!

Projekt ID: [projektnummer fylls i av programkontoret]

Håkan Cavenius

Research Institutes of Sweden

Urban ICT Arena

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Projektägare och intressenter	3
Styrgrupp	3
Referensgrupp	3
Bakgrund	3
Syfte	4
Projektmål	4
Urban ICT Arenas effektmål	5
Projektbeskrivning.....	5
Projektid	6
Digital hållbarhet.....	6
Kommunikation	8
Del av projektet som ska doneras till Urban ICT Arena.....	8
Aktivitetsplan.....	8
AP0: Projektkoordinering	8
AP1: Integritetsutvärdering.....	9
AP2: Piloter	10
AP3: Affärsutveckling	10

Inledning

Användardata är hårdvaluta på den digitala marknaden. Data används i många sammanhang; allt från reklam och marknadsundersökningar till samhällsfunktioner som trafikövervakning samt nationell säkerhet. För företag som använder data på rätt sätt finns fantastiska affärsmöjligheter.

Problemet som projektet adresserar är den konflikt som idag finns mellan dels värdet av ökad användning av data som rör enskildas aktiviteter och dels bevarad personlig integritet.

Projektägare och intressenter

Styrgrupp

För att säkra projektets styrning, stöd och informations spridning har en styrgrupp tillsatts som leds av projektledaren och som träffas i samband med de kvartalsvisa projektmötena eller vid behov. Gruppen består av arbetspaketsledare samt högre chefer från respektive arbetspaketledares organisation (RISE Acreo, MH, LU, SH).

Referensgrupp

Ytterligare ett antal aktörer är knutna till projektet via en referensgrupp, som kan användas som bollplank eller deltagare i seminarier och kommunikationsaktiviteter. Dessa är i dagsläget:

- Datainspektionen (Adolf Slama)
- Konsumentverket/KO (Cecilia Tisell)
- PTS (Staffan Lindmark)
- .SE (Pamela Davidsson)
- RISE SICS (Jacob Dexe)
- Fores (Stefan Larsson)
- RISE Certifiering (Pia Östgaard)
- Svensk Handel (Anna-Karin Strömqvist)
- Länsförsäkringar (Ola Andersson, Susanna Norell)
- Telia (Elin Allison)
- Tele2 (Kim Hagberg)
- Sensative (Mats Pettersson)
- Clayster (Rikard Strid)
- Future by Lund

Bakgrund

Den tekniska utvecklingen har gjort att åtgärder vidtagits för att anpassa användarnas integritetsskydd. 2016 antog EU en ny dataskyddsförordning, GDPR, som träder i kraft 2018 och ersätter nuvarande personuppgiftslagstiftning i EU:s medlemsländer. GDPR uppmanar företag till transparens och till att förtydliga för användarna hur insamling samt hanteringen av individdata går till.

Urban ICT Arena

Projektets hypotes är att konflikten gör att användardata underutnyttjas. Bristande förtroende från slutanvändare i kombination med att företag och myndigheter avstår från att utnyttja potentialen i den data de förfogar över, kan leda till att det finns stora värden som inte realiserar, att lovande innovationer inte kan kommersialiseras och att Sverige går miste om arbetstillfällen. Lösningen på den här konflikten tros kunna vara en integritetscertifiering för datainsamling.

För att möta konkreta samhällsutmaningar såsom mänskliga rättigheter på internet, fria informationsflöden samt en konkurrenskraftig hållbar digital marknad behövs initiativ som syftar till att kombinera slutanvändares integritet på internet med affärsnytta. Projektet Sjyst data! svarar direkt på EU-kommissionens identifierade utmaningar om att tillgång till, kunskap kring, samt ansvarsfull användning av persondata, är avgörande för tillväxt och europeisk konkurrenskraft.

För att möta användarnas oro för integritetsintrång och stödja enskilda företag i hur insamling och användning av användardata kan hanteras när nya dataskyddsförordningen (GDPR) införs 2018, är det nödvändigt utreda och etablera strategier som främjar tillit ur integritetssynpunkt utifrån juridiska, etiska och affärsmässiga krav, för att inte hela branschsegment ska förlora sin marknadsposition.

Syfte

Projektet avser att bidra till en konstruktiv affärsutveckling för avsändare av olika digitala tjänster baserade på användardata som främjar tillit utifrån juridiska, etiska och affärsmässiga krav. Detta kommer förhoppningsvis även att skapa ett ökat förtroende hos konsumenter gentemot avsändaren av en tjänst.

Problemställningen syftar till att skapa en värdekedja som omfattar alla delar; juridik, teknik, branschorgan och testbädd för extern kommunikation, affärsutveckling, panelrekrytering och urval och inte minst dialog med slutanvändare via partners. Partners ansluter sina existerande paneler eller communities till de attitydundersökningar och etiska tester som genomförs i den gemensamma panelen.

Projektmål

Flera projektpartners kommer att etablera *piloter* där olika sätt att mäta, hantera och använda data testas och utvärderas med integritet i fokus. Projektet kommer att skapa egna paneler för att få användarens perspektiv genom enkäter och intervjuer, genomföra mätningar och testa nya koncept för hantering av användardata.

Baserat på detta, i kombination med förståelse av de juridiska aspekterna, kommer en *vägledning* att tas fram för hur användardata bör hanteras. Projektdeltagarna identifierar affärsmöjligheter som tar hänsyn till både juridik *och* användarens vilja att dela med sig. Detta kommer förhoppningsvis att lägga grunden för att skapa en *integritetscertifiering*.

Projektet utreder förutsättningarna för affärsutveckling baserad på användardata (huvudmål) med följande lösningar (delmål):

1. Riktlinjer för kommersiell hantering och användning av användardata enligt GDPR, etiska principer och affärsmässiga krav.

Urban ICT Arena

2. Sjyst datas internetpanel och piloter för mätningar av användargenererad trafikdata (relaterad till etik, integritet och affärsnytta) testas och utvecklas med partners och olika urval av svenska internetanvändare.
3. Underlag för utveckling av integritetscertifiering Sjyst data!
4. Nya eller förbättrade produkter och affärslösningar som bygger på i projektet framtagna och testade sätt att hantera och använda data.

I steg 3 används resultaten för att uppnå projektets långsiktiga mål: integritetscertifieringen *Sjyst data!*

Urban ICT Arenas effektmål

Projektet bidrar till att stärka innovationskraft då dess lösningar innebär att osäkerheter som förhindrar användning av data undanröjs och gör att företag blir mer transparenta när de hanterar personliga data.

Projektbeskrivning

I dialog med behovsägare - företag exemplifierat av projektets partners, offentlig verksamhet, slutanvändare (panel, attitydundersökningar) - utvecklas lösningar för att hantera användardata på ett sätt som bevarar användarens integritet i linje med ny lagstiftning.

Projektets lösningar innebär att osäkerheter som förhindrar användning av data, undanröjs. EU:s nya dataskyddsförordning GDPR tvingar företag att bli mer transparenta när de hanterar data. Det kan skrämja individer som inte inser hur mycket de delar och leda till ett förtroendetapp hos medborgarna. Projektet vill också undanröja osäkerheten kring det juridiska läget som kommersiella aktörer känner inför användning av befintlig data.

Långsiktigt kan projektet bidra med en integritetscertifiering Sjyst data! Den signalerar att de processer som privata och offentliga organisationer använder följer lagar, regleringar och etiska principer, värnar om personlig integritet och minimerar de affärsmässiga kompromisser företag idag tvingas göra för att fullt ut realisera affärsutvecklingspotentialen i användardata.

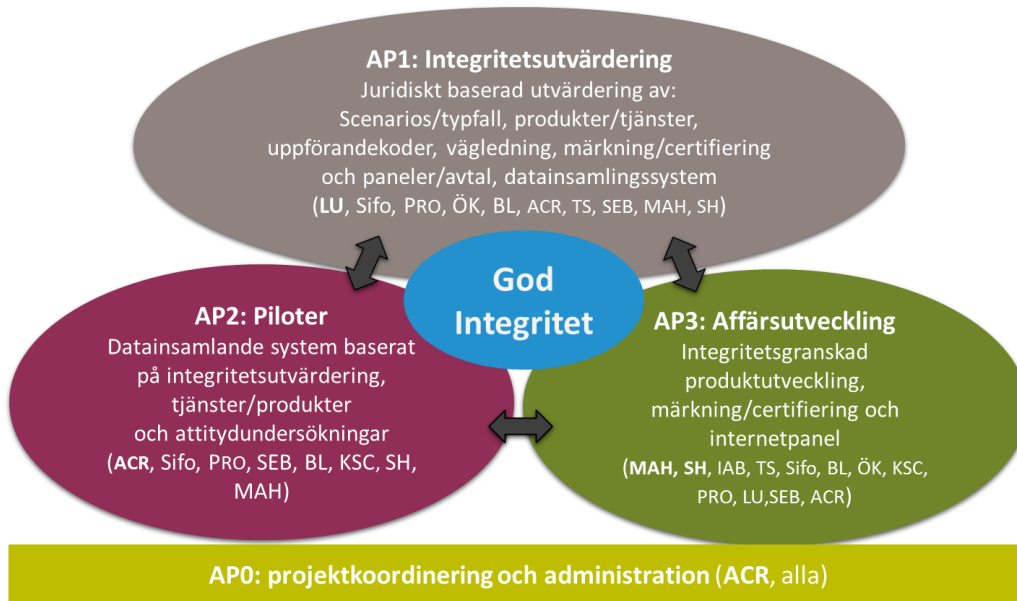
I detta projekt (steg 2) kommer nedanstående lösningar (1-4) tas fram och ligga till grund för fortsatt affärsutveckling i ett steg 3-projekt.

1. Riktlinjer för kommersiell hantering av användardata som innehåller:
2. Sjyst datas gemensamma internetpanel och piloter som demonstrerar datainsamling på ett urval av användare enligt riktlinjer från punkt 1.
3. Färdigt underlag för utveckling av integritetscertifiering *Sjyst data!*
4. Rekommendationer för nya/förbättrade produkter, tjänster och affärsutveckling

Urban ICT Arena

Arbetspaket

Projektet är strukturerat i fyra olika arbetspaket (som beskrivs delat/alternerat längre ner i dokumentet), AP0-AP3:

Projektid

Projektstart i juni 2017 och pågår t o m november 2019. Nedan visas en tidplan för när möten/seminarier och leverabler är planerade:

Månadsplanering		Leverabler		2017												2018												2019											
		Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov								
AP0	Kick-off & Kick-out																																						
	Projektmöten (alla)																																						
	Stygruppsmöten																																						
	Jämställdhetsutvärdering och uppföljning																																						
	Extern kommunikationsplan																																						
	Lägesrapport																																						
	Slutrapport																																						
AP1	Vägledning (kapitelvis): Rättsliga, etiska och affärsmässiga krav på skydd av personlig integritet vid mätning av trafikdata																																						
	Juridisk vägledning: Seminarier																																						
	Utvärdering av piloter i AP2 mot bakgrund av punkt 1																																						
	Utvärdering av produkter och tjänster som tagits fram i AP3 mot bakgrund av punkt 1																																						
	Slutrapport: Förslag till juridiska riktlinjer för metoder och tekniska lösningar för mätning av trafikdata, baserat på krav och utvärdering i föregående punkter.																																						
	Rapport: Slutliga juridiska riktlinjer inkl extern förankring av riktlinjerna hos myndigheter (tex Datatillsynen) och marknadsaktörer som berörs av regleringen																																						
AP2	Utveckling av modellavtal med slutanvändare, inklusive webbaserade avtal för rekrytering till gemensam panel, samtycke till personuppgiftsbehandling m.m.																																						
	Beskrivningar av scenarier för de olika piloterna																																						
	Test och utveckling av metodik för panelekrutering baserat på underlag från AP3																																						
	Genomförd panelekrutering och attitydundersökningar																																						
	Trafikanalys																																						
	Utvärdering av resultat från piloterna som input till affärsutveckling i AP3 i enlighet med punkt 1.																																						
	Rapport: Fastställda kriterier för gemensam panel																																						
AP3	Underlag för panelekrutering: urval och rekryteringsprocess																																						
	Rapport: Affärsmodell och kommersiell potential med integritetsperspektiv																																						
	Rapport: Kartläggning av intressenter, tekniska standarder, best practice och policies inom området syftande mot en certifieringsprocess																																						
	Färdigt underlag för utveckling av Syst data! Certifiering																																						

Digital hållbarhet

- **Interoperabilitet**

Projektet syftar till att ta fram ett standardiserat förhållningssätt, bland annat i form av vägledning. Projektet lyfter fram best practices på legal tech design genom att lyfta fram bra lösningar på vissa projekt som berör frågeställningar kring integritet och transparens och skapar ett ramverk med goda exempel med sätt att lösa dessa.

GDPR syftar till att få en rörlighet och standard av persondata i Europa på så sätt att alla ska följa samma ramverk och man ska kunna komma åt datan oavsett var man befinner sig då mobilitet av personuppgifterna ska ökas på ett kontrollerat sätt.

Urban ICT Arena

- **Positionering**

Idag sköts certifieringen av data endast på nationell nivå. Det finns liknande initiativ i Europa, exempelvis konceptet "Fair data" i England eller förslag på "data etisk märkning" i Danmark. Dessa initiativ utgår från lagstiftningen om GDPR som fattades på EU-nivå.

- **Uppskalningsbarhet**

Det är möjligt att använda den lösning som projektet tar fram i stor skala då certifieringen ska vara skalbar på EU-nivå men även globalt. De enda identifierade hinder för uppskalningsbarhet är eventuella kulturella skillnader då det handlar om en policy-fråga.

- **Över tid hållbar lösning**

Det säkerställs att lösningen fyller sin funktion över lång tid då många av lagar inom området är stabila och ändras inte så ofta. Det mesta som projektet tar fram beräknas vara relevant i minst 20 år. Projektets output är långsiktig då den handlar om strukturella handlingar i form av hur vi hanterar personlig integritet.

- **Öppenhet & Demokrati**

Projektet bidrar till en öppen, horisontell infrastruktur då ramverket som tas fram är möjligt att användas som "ett mjukt lager" som innehåller ett sjyst förhållningsätt och etiska spelregler i hantering av data.

Projektet skapar förutsättningar för ett öppet och inkluderande demokratiskt samhälle då projektets syfte är att bidra till ett demokratiskt samhälle utifrån företagsperspektiv. Projektet strävar efter att företag ska "spela med sjysta regler" mot slutanvändarna.

Projektet utvecklar processer inom certifieringen Sjyst Data! som säkerställer att information till användare är likvärdig oavsett typ av tjänst och med extra fokus på om processer riktar sig till målgrupper som domineras av ett visst kön. Tre områden är i fokus för genomförande av jämställdhetsintegrering: 1. Rekrytering till paneler, 2. Likvärdig information, 3. Likvärdig kunskapsnivå.

Projektets verksamhetsområde berör de jämställdhetspolitiska delmålen: Jämn fördelning mellan makt och inflytande, samt ekonomisk jämställdhet. GDPR främjar individens eget beslutsfattande avseende datahantering och viktigt är också att utvärdera om kunskapsnivån kring digital integritet är könsneutral eller ej. Könsbunden mediekonsumtion utvärderas i projektet därmed med målet att likvärdig information om etiska aspekter som innehållsleverantörer och sajtägare ger ska nå medborgarna oavsett kön. Analysen syftar till i ett första steg att peka på de områden där medborgare riskerar att få olika sorters information på grund av att mediekonsumtion inte är könsneutral

I projektet ingår mätningar av internetaktivitet via projektets egen panel samt projektpartners paneler. Rekrytering till panelen sker med avseende på sammansättning i den svenska befolkningen av olika demografiska aspekter för att uppnå ett representativt urval. Den svenska befolkningen bestod 2016 av 50,1 procent män och 49,9 % kvinnor.

- **Digital trygghet**

Projektet ska bidra till ökad förståelse/bättre förhållningsätt och därmed också till en

Urban ICT Arena

bättre möjlighet för slutanvändarna att kunna känna en hög grad av trygghet och tillit till att företagen kan lita på och sköter sig när det gäller datahantering.

Projektet *Sjyst data!* svarar direkt på EU-kommissionens identifierade utmaningar om att tillgång till, kunskap kring, samt ansvarsfull användning av persondata, är avgörande för tillväxt och europeisk konkurrenskraft.

Flera projektpartners kommer att etablera *piloter* där olika sätt att mäta, hantera och använda data testas och utvärderas med integritet i fokus. Baserat på detta, i kombination med förståelse av de juridiska aspekterna, kommer en *vägledning* att tas fram för hur användardata bör hanteras. Detta kommer förhoppningsvis att lägga grunden för att skapa en *integritetscertifiering*.

Långsiktigt kan projektet bidra med en integritetscertifiering *Sjyst data!* Den signalerar att de processer som privata och offentliga organisationer använder följer lagar, regleringar och etiska principer, värnar om personlig integritet och minimerar de affärsmässiga kompromisser företag idag tvingas göra för att fullt ut realisera affärsutvecklingspotentialen i användardata.

Kommunikation

Kommunikation med externa intressenter kommer att ske både genom IABs branschorganisation, via Kista Science Citys Urban ICT Arena, via LUs juridiska kontakter, via Mah:s IoTaP-center, samt övriga aktörers nätverk. RISE Acreo, SH och Mah ansvarar också för att driva kontakter med myndigheter (t ex Datainspektionen, PTS samt .SE).

Del av projektet som ska doneras till Urban ICT Arena

Rekommendationer för integritetscertifieringen *Sjyst data!*, som är planerad produkt av projektet, kommer att vara tillgänglig till allmänheten, därmed också till Urban ICT Arena.

Projektutvärdering

Projektutvärdering kommer att ske tillsammans med Urban ICT Arena projektkoordinator efter projektets avslut. Preliminärt datum: december 2019.

Aktivitetsplan

AP0: Projektkoordinering

AP0 omfattar projektkoordinering och administration, styrgruppens arbete att övergripande koordinera arbetet, interaktionen och informationsflödet mellan arbetspaketen, samt planering av extern kommunikation.

Möten/seminarier och leverabler:

1. Kick-off & Kick-out M1, M230

Urban ICT Arena

2. Projektmöten (samtliga deltagare) kvartalsvis
3. Styrgruppsmöten kvartalsvis
4. Jämställdhetsutvärdering och uppföljning
5. Extern kommunikationsplan M11
6. Lägesrapport halvårsvis
7. Slutrapport M30

Deltagare: Leds av RISE Acreo. Alla partners medverkar.

Omfattning: 2392 h

Start-slut: M1-M24

AP1: Integritetsutvärdering

Den rättsliga regleringen av persondataskydd utgör en yttre ram för hur processer och tekniska lösningar för insamling av data kan utformas. AP1 syftar till att klargöra vilka rättsliga krav som ställs på sådana processer, liksom på tekniska lösningar och produkter baserade på insamlad användardata.

Möten/seminarier och leverabler:

1. Vägledning (rapport, kapitelvis): Rättsliga, etiska och affärsmässiga krav på skydd av personlig integritet vid mätning av trafikdata. M9, M12, M17, M22, M28
2. Juridisk vägledning: Seminarier M16, M25
3. Utvärdering av piloter i AP2 mot bakgrund av punkt 1. M12, M20
4. Utvärdering av produkter och tjänster som tagits fram i AP3 mot bakgrund av punkt 1. M28
5. Slutrapport: Förslag till juridiska riktlinjer för metoder och tekniska lösningar för mätning av trafikdata, baserat på krav och utvärdering i föregående punkter. Utgör underlaget för att ta fram certifiering i Steg 3. M30
6. Rapport: Slutliga juridiska riktlinjer inkl extern förankring av riktlinjerna hos myndigheter (t ex Datainspektionen) och marknadsaktörer som berörs av regleringen. M30
7. Utveckling och konkretisering av modellavtal med slutanvändare, inkl webbaserade avtal för rekrytering till gemensam panel, samtycke till personuppgiftsbehandling mm. M16, M30

Deltagare: Leds av LU. Sifo, Procera/Sandvine, Öresundskraft, BL, RISE Acreo bidrar med: beskrivningar från sina respektive piloter (genomförda i AP2), stöd för integritetsutvärderingen av respektive pilot, samt till gemensamt underlag för de juridiska och etiska riktlinjerna som tas fram i AP1.

TS bidrar som kravställare för certifieringsprocessen. RISE Acreo, Mah och SH bidrar som stöd med expertis inom mätning, datahantering samt attitydundersökningar (processerna som ligger till grund för data från de andra AP).

Omfattning: 5473 h

Start-Slut: M1-M30

Urban ICT Arena

AP2: Piloter

AP2 syftar till att på ett kontrollerat sätt via piloter (testbäddar) samla in användargenererad trafikdata, utifrån olika scenarier och olika grupper av slutanvändare s.k. paneler, som ligger till grund för utredning och utveckling av integritetsutvärderade internetbaserade mätmetoder (i AP1).

Pilot 1: Sifo

Pilot 2: Procera/Sandvine

Pilot 3: Bumble Labs

Pilot 4: RISE Acreeo

Pilot 5: SEB

Pilot 6: Projektgemensam internetpanel (Sifo & RISE Acreeo)

Deltagare: Leds av RISE Acreeo. Acreeo driver sin egen pilot och deltar med kompetens till övriga piloter vid behov. Sifo, Procera/Sandvine, SEB och BL driver aktiviteterna i sina respektive piloter. SH och Mah driver uppbyggnaden av den gemensamma panelen (huvudsakligen i AP3).

Omfattning: 6529 h

Start-Slut: M1-M30

AP3: Affärsutveckling

AP3 behandlar affärspotentialen som skapas genom bättre förståelse för integritetsaspekter och tidig förberedelse för GDPR:s positiva och negativa påverkan.

Möten/seminarier och leverabler:

1. Planering för extern kommunikation: redovisas i kommunikationsplan M11 (se AP0)
2. Underlag för panelrekrytering: urval och rekryteringsprocess M6
3. Rapport: Affärsmodeller och kommersiell potential med integritetsperspektiv: Produktutveckling av existerande och nya produkter, och dessa användningsfall så de möter krav kring integritet från nya lagar och förordningar M18
4. Rapport: Kartläggning av intressenter, teknikstandarder, best practice och policies inom området syftande mot en certifieringsprocess. M12
5. Färdigt underlag för utveckling av Sjyst data!-certifiering M24

Deltagare: Leds av Mah och SH. Mah/SH tar fram förutsättningarna för urval och rekrytering av paneler tillsammans med företagspartners med tillgång till egna paneler (Sifo, BL, IAB, SEB). Kompetensstöd ges av Sifo (expertis och arbetsverktyg för paneladministration), RISE Acreeo (mätningar och datahantering), och Procera/Sandvine (teknisk support).

Attitydundersökningarna genomförs av IAB, BL, Mah/SH och RISE Acreeo.

Förutsättningarna för certifieringen tas fram av TS och IAB med stöd av LU. Alla partners bidrar enskilt och gemensamt till affärsutvecklingen av produkter och tjänster. IAB, Urban ICT Arena ansvarar för den planerade externa kommunikationen,

Urban ICT Arena

RISE Acreo, LU, Mah, SH står för vetenskaplig och populärvetenskaplig spridning.
Övriga partners kommunicerar projektresultaten externt under projektets gång.